

Odpovědi Radima Šáry na otázky pro kandidáty do senátu FEL ČVUT

11. 3. 2010

1. Jaky je Vas nazor na vytvareni satelitu FEL v malych mestech?

Musí to být ekonomicky životaschopné. Do toho je třeba započítat všechny náklady, včetně, například, ztráty expertního času při dojíždění. Problém je v tom, že fakulta není schopna své personální náklady vyčíslit a tak hrozí, že tato činnost se de facto skrytě dotuje odjinud. Z posledního jednání AS FEL vyplývá, že tomu tak je.

Dále platí, že mimo velký kampus nemůže student potkávat zajímavé a podnětné lidi, nemá dostatečný kontakt s vrstevníky, nevidí laboroky, kde se dějí zajímavé věci, student studuje, ale nedostává další formující podněty.

2. Jste pro, aby vysledky ankety primo ovlivnovaly prerozdeleni financnich prostredku?

Ano, v nějaké míře ano. Potřebujeme více takových mechanismů na řízení kvality. Toto je jen jeden z nich. Student je náš zákazník a má právo na podíl na tomto procesu.

Anketa prodělala vývoj k lepšímu, ale stále ještě platí, že závěry nejsou statisticky významné, bez čehož je rozdělování finančních prostředků snadno napadnutelné. Potřebujeme zvýšit účast studentů, nikoliv nařízeními, ale tím, že pochopí, že mohou ovlivňovat proces. Potřebujeme zvýšit kvalitu výpovědí. Je od sebe nutno oddělit kritické hodnocení kvality či provedení výuky od kritických názorů týkajících se obtížnosti.

3. Co si myslíte o narocnosti studia na FEL? Byl/a byste pro jeho zvyseni?

Myslím si, že v různých programech je náročnost studia různá. To není nic špatného. Nemyslím si, že náročnost je hodnota sama o sobě. Ideální je, když je studium **kvalitní** a studenty vnímáno jako nenáročné. To je možné.

Nekvalita je ovšem na pováženou. Berme v úvahu, že nás platí daňový poplatník a my vůči němu máme povinnost vzdělávat se kvalitně. Já osobně jsem pro maximální kvalitu, což ale znamená, že jak učitel, tak student na sobě musí hodně pracovat. Produktem takového studia pak je člověk, který je ve svém oboru konkurenceschopný kdekoli na světě.

4. Co je ostudou FEL? Co naopak jeho chloubou?

Chloubou? Hmm... Ve vyspělém světě se fakulty poměřují počtem Nobelových cen...

Ostudou? Například infantilizace mediální kampaně ala Sedm statečných, to je ale ostuda ČVUT, nejen FEL. Je to pohrdání těmi, které tu chceme mít a já to považuji za urážlivé nejen pro ně, ale i pro nás.

5. Jaky je Vas nazor na vzik FIT?

Málo komunikace. Politická místo odborných rozhodnutí. Celkově to je důkaz absence vize a neschopnosti vedení ČVUT. Doplatili na to všichni, včetně studentů. Poškodilo to pověst ČVUT navenek i uvnitř. Ale už se to stalo a s tím je nyní potřeba pracovat a hledat způsob jak spolupracovat. V zájmu všech je silná FIT.

6. Kdo je/byl Vas vzor na FEL?

Na FEL je řada kvalitních a chytrých lidí. V lidech problém není. Něco tu chybí. Ve Spojených státech jsem na univerzitách zažil atmosféru, která jen sama o sobě táhla člověka vzhůru. V Čechách jsem zatím nic takového nezažil. Proč? Panuje tu jistá zasmrádlost, která na všem leží jako dusivá podzimní mlha. Akademická instituce, jakou je FEL, s tím nejen že nic nedělá, ale dokonce ani nechápe, že kreativní prostředí musí aktivně vytvářet.

7. Co jste udělal/a důležitého v minulém senátu, abych Vás měl volit znovu?

Kandiduji poprvé.

8. Jaký je váš názor na pokus o likvidaci ankety v podání doc. Jelínka?

Anketa je důležitý nástroj řízení kvality a měla by existovat. Je třeba ji dále kultivovat. Měly by vznikat i další mechanismy. Již máme hodnocení vědeckých výkonů, měli bychom mít i ucelené hodnocení pedagogických výkonů, jehož je Anketa (jen) jednou z částí.

9. Ste za zachovanie názvu fakulty, alebo by ste názov fakulty zmenili (napr. z FEL na FELi)?

FEL ČVUT je značka. Mám k ní osobní vztah... Myslím ale také, že zavedená značka se nemá opouštět. Ani bolševik si nedovolil zlikvidovat značku ČKD. Když to zkusil, zjistil, že takové výrobky nikdo nekoupí.

10. Za jakých okolností jste ochotní vzdát se svého mandátu?

Toto je extrémní krok. Poškozuje všechny zúčastněné. Budu se snažit prosazovat kvalitu a efektivitu výuky, výzkumu a řízení. Pokud bych byl například nucen opakovaně a dlouhodobě čelit iracionálním argumentům, které ohrožují vývoj FEL jako prestižní fakulty, byl bych nucen dát svůj mandát k dispozici.

11. Vadi Vam, ze i v současné době se na FEL stavají docenty či dokonce profesory lidé s nulovým počtem impaktovaných článků a nulovým počtem relevantních citací, když průměrný doktorand jich má dnes mnohem více?

Ano, velmi mi to vadí. Nejde tu ale o mé osobní pocity, jde o to, že vzniká začarovaný kruh, který dlouhodobě snižuje kvalitu akademického prostředí.

Není vše vinou docentských či profesorských kandidátů. Prostředí, ve kterém existují, je v podstatě nemotivuje a nepodporuje v odborném růstu. Probíhá to živelně. Chybí něco jako „kariérní řád“, to je přinejmenším soubor doporučení a očekávání pro různá stadia odborného růstu.

Mimochodem, není tak úplně pravda, že impaktované články a citace jsou jediným kritériem měřícím výkonnost. Existují lidé, kteří zásadním způsobem ovlivnili vývoj vědy, ač publikovali jen jediné dílo, které navíc za dobu jejich života nikdo necitoval. To je ale zcela výjimečné.

Jinak jsou počty impaktovaných článků a citací standardní kritérium (přidejme realizované patenty) a my to můžeme používat za vhodné měřítko. Pokud ho kandidát na docenta či profesora nesplňuje, musí prokázat svou excelenci v jiné odborné činnosti. Důležité je to, aby každé ohodnocení takového kandidáta bylo nezávislé. To například citace v *Science Citation Index* splňují (nelze příliš ovlivnit to, kdo naši práci cituje a SCI navíc sleduje jen primární literaturu od určité kvality výše). Citace via citations-gadget od Google to příliš nesplňují, protože jejich kvalita není řízena.

12. Jste pro nezávislou evaluaci výuky, kterou provedou nezávislí odborníci (nejlépe ze zahraničí)? Pokud ano, souhlasíte s tím, aby Vami vyučované předměty byly evaluovány jako první?

Jednoznačně ano. Náš proces tvorby studijních programů prodělal významný kvalitativní skok, ale je to stále ještě „samo-domo“. Při přípravě nově akreditovaných programů neproběhla žádná koordinace s jinými univerzitami, tak jak je běžné ve vyspělém světě. Žádná externí oponentura. Akreditační komise ministerstva se chová jako spolek razítkovačů. Ještě nás čeká dlouhá cesta...

13. Souhlasíte se zveřejněním všech komentářů ankety až na ty, kde nezávislá komise posoudí návrh pedagoga a zavadně přispívky (vulgární, rasistické, atd.) odstraní?

Veřejné pranýřování někdy může způsobit nápravu. Stejně tak ale může být kontraproduktivní. Podle mého názoru bez celkového systému řízení kvality výuky takové pranýřování nemá pozitivní účinek. Jsem pro to, aby se zveřejňovaly numerické výkonnostní ukazatele. Tak jako při hodnocení vědy: Kdokoliv, kdo má uživatelské konto, se může kdykoliv podívat na výkon každého akademického pracovníka. Se slovními hodnoceními má spíš být zacházeno jako s důvěrným materiálem. Důležitější než doslovné zveřejňování komentářů je myslím to, aby ten, kdo poskytuje zpětnou vazbu, byl ujistěn, že na ni bylo reagováno. Tento mechanismus zatím příliš rozmyšlený nemáme.

14. Jste pro zrušení "platby" za senatorování, kdy zaměstnanci dostávají "plat" formou 200 zapocitatelných hodin?

Nevěděl jsem, že se něco takového děje. Je to zřejmě relikv a je to nesystémové. Pokud chceme měřit výkon a efektivitu pracovníků (a já jsem pro), pak je třeba zvlášť měřit výuku, zvlášť výzkum a odbornou práci a zvlášť organizační práci.

15. Zajímá mě názor kandidátů k otázce povinnosti tělesné výchovy (nehledě na tělovýchovný kurz) na FELu.

Nemám vyhraněný názor. Spíš si myslím, že má být nepovinná, včetně kurzů. Ale nemám pro to žádné silné argumenty. Je-li dobrá nabídka, tak je otázka povinnosti irelevantní.

16. Myslíte si, že dobrá vzdělanost v cizích jazycích patří k profilu absolventa FELu?

Myslím si, že úkolem FEL není vzdělávat v různých cizích jazycích. V technických oborech je třeba dokonale ovládat v zásadě jen angličtinu. V tom by FEL měla poskytovat zájemcům servis. To ale neznamená organizaci začátečnických kurzů.

Osobně si myslím, že pokud má FEL v něčem dobře vzdělávat, je to matematika. To má v praxi obrovský význam, protože to má enormní vliv na výkonnost. Navíc, matematika je to, co zůstane, když vše ostatní jde do šrotu.

17. Měl by mít student bezplatnou možnost jazyky studovat v rámci FEL?

Myslím, že ano. Je to ale trochu ekonomický problém. Obecně vzato, znalost angličtiny jako prostředku technické komunikace je důležitou výbavou kvalitního absolventa. Viz též odpověď na otázku 16.

18. Byl/a byste pro zachování, či zvyšování nabídky volitelných předmětů?

Nejsem pro bezbřehost. V zásadě mají být jen jedny předměty: povinné v nějakém oboru. Pro zájemce z jiných oborů jsou tyto předměty volitelné. Systém major—minor tuto nabídku organizuje přehledným způsobem. Tento systém byl již na FEL ČVUT zaveden ve studijním programu Otevřená informatika.

19. Myslíte si, že je správné klást větší důraz na přednášky než na cvičení? (větší hodinová dotace - např. u nových programů)

Důležité je obojí. Ještě je jedna důležitá složka, a tou je samostatná práce studenta. U nás je občas příliš velký důraz na „nalejvací“ cvičení. To je velice drahé a neefektivní. To, jaké mají být proporce mezi jednotlivými složkami studia, není třeba vymýšlet, máme ECTS.

20. Souhlasíte s názorem, že děkanem FEL by měl být člověk s FEL kariérně spjatý? Či naopak shledáváte jako nutné při hledání děkana oslovit význačné osobnosti i mimo FEL, nejlépe v zahraničí?

Osobnosti odjinud? Jistě, proč by tomu tak nemělo být? Jiná otázka ovšem je, jestli by se pro tuto úlohu našel dostatečně ochotný Herkules...

21. Shledáváte diskusní fórum FEL jako užitečný prostředek pro komunikaci s akademickou obcí? Budete ho v případě zvolení využívat?

Budu se snažit, ale neshledávám tento prostředek efektivním. Účastníci mají tendenci k zaplevelování diskuse a občas projevují sklon k plkání. Úroveň komunikace je na těchto fórech často žalostná.

22. Považujete za dobrý krok vyžadovat po akademických pracovnících diverzitu pracovních zkušeností např. podmínkou na absolvování zahraniční stáže?

Nepovažoval bych to za povinnost, ale za standardní praxi.

23. Měli by být vyučující, kteří přednášejí v anglickém jazyce, a zaměstnanci přicházející do častého styku se zahraničními studenty a pracovníky testováni na odpovídající znalost jazyka pomocí standardizovaných zkoušek.

Myslím, že to není nutné. Proč vytvářet houštinu předpisů a nařízení? Naopak, mechanismy řízení kvality mají pracovat přirozeně. Pokud by s nějakým vyučujícím byly problémy, může je řešit garant oboru či programu.